

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. (Tanítónak egy évre 8 kor.) Egyes szám ára 24 fillér.

Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., féloldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:

Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők

A kapitalizmus ellen.

(—a.) A magunk táján is megfigyeltük, hogy a háboru a nagytőkések nevelő esője. A féktelen plutokráciának arany-özönét zsendítő véresője. Leginkább bizonyítja ezt azonban Anglia s ujabban Amerika példája. Amaz világuuralmát, vagyis óriási tőkeerejének kedvező, fruktuáló elhelyezhetését, emez hatalmas, expanzív ipari erejének megbénulását félti a versenyképes német világhegemoniától.

Az imperialisták nemzeti gondolatokból sodrott politikai fonalát a kapitalisták feszítik szövőszékre. Ők munkálják tovább, hogy színes látszata tetszetősen csillogjon a népmilliók szemébe. S míg az istenadta nép a tőkésék sajtója révén teleissza magát háborus lelkesültséggel, fölfegyverzi erkölcsi erejét áldozathozásra, lemondásra, türelemre, addig a háboru nagy uszítóinak, a kapitalistáknak hada gyümölcshéját raktározza a jelennek, jövőrelem biztosító piacok bázisát készíti a holnapnak. A kapitalizmus lényege a moloch kielégíthetlensége. A nemzeti vágyak, érzések ha megcsillannak is az imperiális politikában, csakhamar, mint a kullancs, belekapaszkodnak a tőkeerők hatalma s megfosztja hazafias látszatától, a nemzeti gondolatok reflexétől.

Szándékában sohase a nemzeti gondolat vezeti. A népek összeütköző imperiális törekvéseiben nem a békés egyensúly helyreállítását keresi. Csakis a háborura izgatható ellentétek szembeállításában buzgolkodik. A kapitalizmus nem arra törekszik, hogy népmilliókat boldoggá tegyen, hanem hogy minél több aranyat halmozzon. Nemzetek fölszított nekifeszülései, hódítási s terjeszkedési vágyai, amelyek országokat logikai bizonyossággal háboruba sodornak, a tőkeuralom kapzsiságából, mindent hatalma alá hajtó féktelenségéből táplálkoznak.

Idők jele, hogy e félelmetes s az emberi szabadság lelkét, független érzését fojtogató hatalom tulkapasait mindenek megelégtették. Ellene fordulnak nemcsak azok a közgazdasági tényezők, melyek éppen a közgazdaság szabad lélekzésének, szabad erő kifejtésének hívei. Ezek a tényezők a háboru alatt létesített központokat is éppen azért tartják veszedelmeseknek, károsoknak, mert a nagybankokkal kapcsolódnak s a gazdasági életet eltrösztösödéssel fenyegetik.

De még a gazdasági élet független, öntudatos faktorain kívül ujabban egy másik hatalom is szervezkedni kezd a kapitalizmus rémuralma, háboru nyújtó veszedelme ellen. Ez a hatalom a demokrácia, a nép uralma. Nem az erkölcsi alapról lesiklott, nemzeti

irányeszméket félredobott, éhes izgatók érdekkörét hízoló demagógiát, hanem a nemzeti érzés tüzeiben acélosodott, megtisztult népakaratot értjük, amelynek arculatán a magyar lélek szépsége ragyog s amely alkotmányos életünknek közjogunk szerint is egyik tényezője.

A demokráciának új forrása fakadt orosz földön. Évszázadokon át itta e föld a szabad népek lélekáradásait. Sóvárgó szívek szikrát szórtak az elmébe, hogy mint a napimádók a szent tüzet, örök vágyakozásuk, színes álmodozásuk titkos mélyén rejtések s rejtve is izzóvá szítsák. A háboru fergetegének kellett száguldva nyargalnia, hogy a rejtett tüzet föllángoltassa, az álmat valóra váltsa, s a históriában is fogalomná vált autokráciát a föltámadt népszabadság lélektüzeiben elhamvassza.

A népszabadságnak ez a nagy erupciója nemcsak orosz földön feszített régi falakat, örökhatalmasnak tartott kereteket. Hatása határokon is átalszármalt s megmozdította, energiára hevítette a szociális javakért, a népjogok kiterjesztéséért küzdő tömegeket. A béke hajnalodó időszakában ezek a szellemi fegyverekkel küzdő tömegek állnak az érdeklődés, a várakozás középpontjában másutt is, minálunk is. Királyi üzenetek,

Haza szánt levél.

Anyám! Én mindig hön szerettelek,
Bölcsőmtől fogva a busz mostanig,
Szívemben rólad a szent kegyelet
S a hála édesen gondolkodik.

Most is érzem, hogy ujjad simogat,
Hallom az értem zokogó sírást,
Látom borongó, sulyos gondodat,
Csókollak vágyban. — Lelkem ime lásd.

Mi téged megtört, szintén megviselt,
Kereszt alatt lettünk mi roskadók.
De holtak mégsem érzem e kebelben,
Reményre gyújtják lelki, égi jók.

Kereszt tövén nőtt golgotavirág,
Fiadnak mégis szép az élete.
Szívem szívedből induló kis ág,
Mely fölémel, föléd van érte.

Anyám! Szeretlek véghetetlenül,
Te addál életet s hozzá gondozást.
Óh jer, teremtsünk, míg szívünk kihál,
Lelkünk sorsának felvirágozást.

Áldó hatalmam kincsellé redd
Örömmel szórom örvendezve mind,
Hogy sebedre öntse balzsamát,
Mig majd szívednek üdv reménye int.

Hol éledélsz, szent nékem az a táj,
Megáldom annak mindenik rögét;
Gyakran kérem, szívem csak érte fáj,
Ezer sóhajban szived örömet.

A forró vágyak szárnya elröpít,
Kicsiny faludban fölkeres szívem;
Ki utjaidra szórtam sok tövist,
Engesztelést is nyújtok könnyesen.

Jósdogó, mint egy tündérhatalom
Malasztos jókkal éltet, boldogít;
Ha rá emlékszem zordon, utakon,
Enyhülve hordom éltem kinyit.

Forrón könyörgök: csak szeress anyám!
Szeress nagyon és üdvre biztatlón,
Legyek oly kedves pályád alkonyán.
Mint hajnalon rég, üdvvel virradón.

Szólj meg ilyen: egyetlen fiam!
Szívem áldása szálljon mind redd,
Csendes lakomban várlak unitalan,
Hogy csókjaim közt szívem adjam át.

Én jó anyám! Az élet elsiet,
Legyünk egymásé a kevés napon.
Szent szövetségben vivjuk az eget,
Hogy üdvre hívjon égi irgalom!

Pakay Gáspár.

Keeskeméthy Margit urhölgy

Önagyságának

Veszprém.

Nagyrabecsült Igazgatónő!

Az imént tértem haza zenevizsgájáról.

Tele torokkal kiáltottuk nevét a műsor befejeztével, de Ön nem jött a függöny elé és talán nem is tud ez ovációról.

Nem sajnálom, mert így alkalmat találhattam e sorok útján Önnek kedves Igazgatónő minden szülő nevében köszönetemet kifejezni az eredményteljes oktatásért, mellyel művésztanárnő és tanártársaival gyermekeink értékét oly hatályosan növeli.

Nem azon értéket, melyet az utca forgalmasabb sarkán áldogáló fiatalság elmaradhatlan kritikája szab meg, hanem ennél jóval intenzívebbet, — a kedély, a lélek becsét.

Szülői elfoglaltság távol áll tőlem köszönő soraim írásakor. Hisz az én kis gyermekeim, ha sokat mondok — és akkor talán már elfoglaltságba is eszem — közepes zenetehetségek. A kiválóság-nak e téren semmi jelét sem látom bennük. Kisebbik leánykám még ráadásul bensült szerepében, az öt gyönyörűen kísértő Gaál Erzsike érthető megütközésére.

Hát mondom: gyermekeimmel kapcsolatban talán inkább szomorkodnom kellene iskoláján, mint örvendenem.

És mégis boldog vagyok Keeskeméthy Margit, hogy Önt városunkban tudom. Előrebocsátottak dacára, mint szülő is, — hisz az Ön iskolájában a tehetségtelenség sem akadály, — de még sokkal inkább, mint Veszprém város hűséges polgára.

levelek röpködnek, említvén a polgárjogok szélesebb körét, népjóléti intézményeik alkotásának szükségét. E szavak nyomán mindenütt új erőforrások nyílnak, amelyek a népakarat, a népöntudat reformáló életét, tevékenységét táplálják.

Ez a néperő indult harcra a plutokrácia zsarnok hatalma ellen. S mert nekifeszülésében indulat, talán szenvedély is hajtja, éppen azért a vezetőknek kell fékezni, irányítani, nehogy a kapitalisták uralma helyett a demagógia bilincsei közé sodródjunk. Ha ez az új fordulat a háborús áldozatok jutalma, féltsük s vigyázzunk, hogy javunkra váljék. Pártok is, egyesek is tegyék félre a sablont, a régi vezérszokat s egyesülve, egységesen az önakaratú, szabad nemzeti életet megtestesítő munkához fogjanak.

„Mert a népek erejük tudatára ébredtek a világháborúban. A népek is azért nevelődnek, sőt nevelni is arra kell őket, hogy valóban emberek legyenek s emberi jogokkal éljenek.” De hogy ez a királyi szótól is erőtt nyert mozgalom ne váljon nálunk is nemzeti egységet bontó s ezer meg ezer szállal éppen a tökehatalomhoz kapcsolódó radikalizmusnak ártó fegyvervé, mindazoknak egyesülése, összetartása kívánatos, akik előtt a magyar vezetőosztály hagyományai még tiszteltetreméltók s akik a virradó, demokratikus fejlődést ragyogtató korszak küszöbénél a mindent kiuzsorázó, bilincsrakó anyagi és szellemi hatalomtól megtisztult, művelt, gazdag, keresztény Magyarország kívánásával, tisztetével s lángoló szeretetével állnak.

HIVATALOS RÉSZ.

Pályázat. A sármelléki plebániához tartozó Égenföld fióközség tanítói állására pályázat hirdették. — Javadalma: kétszobás lakás, könyha, kamra és istálló, 500 □-öl kert; a keszthelyi uradalmi pénztárból 400 korona és államsegély. A pályázatok május 29-ig a sármelléki (Zala m.) plebániához küldendők.

Őn, Kecskeméthy Margit, a múlt év szeptemberében megnyitott és igazgatása alatt álló zeneiskolájával városunk egyik legnagyobb erkölcsi és kulturális tényezője lett.

Sok szép és hasznos ismeretét sajátját el a gyermek különböző iskoláinkban. Fokozottan Veszprém, melynek elemei iskolai példák, középiskolai és nevelőintézetek jól megérdemelten országos hírdők.

És mégis mily nagy tér áll nyitva az Ön értékes működése számára!

Megakarják tanítani a gyermeket elvont eszmények felségese régióiba szállni. Neki-neki lendül a gyerek, de erőlködése legtöbbször csak — békaugrás. Az Ön klasszikus zeneiskolája szárnyat ad a szívnek!

A zsené értelemmel fásztó tudáshalmazt karoktatnak át és ha a gyermek kimerült, az Ön iskolájában parányi ujjcsakáival átfoghatja a legnagyobb gondolatokat és — mosolyog belé!

Szeretetre tanítják könyvből embertársai iránt hosszú éveik, de csak az első harmonikus akkord után érzi, — mi az.

Jól mondja Shakspeare: „Kit meg nem indít edes dalvegyület, — kedélymozgásai tompák, rutak szenvedélyei, zsákmanólylásra, hitszegésre kész. Örizedj az ilyentől!”

Diogenes már jóval előbb fején találta a szöveget. „Midőn egy tudatlan citerás, ki testére izmos és erős volt, mindenki szidta és gyalázta, egymaga Diogenes dicséré őt a helyes választást. Csodálkozának némelyek e fölött s kérdék Diogenest: miért cselekedne ezt? Diogenes felele: Én dicsérem ezen férfit, hogy ilyféle mesterseget választott magának; mert ily erős, izmos és tudatlan férfi sokkal alkalmasabb lett volna a zsinvány-

A siófoki zsilip áthelyezése.

Múlt számunkban jeleztük, hogy május 2-án Siófokon a Siócsatornán építendő új zsilip áthelyezése tárgyában megtartják a közigazgatási bejárást. E szerény kis hírlünk mögött egy nagyszabású terv áll, mely ha megvalósul, lehetővé teszi a hajók járását a Balatonról a Dunára és vissza és sokban hozzájárul Siófok emelkedéséhez. A zsilip áthelyezésének ügye és a vele kapcsolatos tennivalók a munkálatok egész sorrendjét foglalják magukban, melyeket az alábbiakban ismertetünk meg olvasóinkkal.

Az eddigi Siózsílip, mely a Balaton vizállásának szabályozására szolgál, a déli vasút hidjától délre van. Ennek helyébe új zsilipet terveznek, melyet a vasutól északra, vagyis a vaspálya és a Balaton között fekvő Siórézsíleten építenek meg. A zsilip széles, a legmodernebb berendezésű lesz. A víz szintjének szabályozására ez a szerkezet fog szolgálni s ennek lesz hivatása, hogy a Balaton vizét felfogja a Sióba toltatás elől. Hogy a Sió a balatoni hajók közlekedhessenek, a jelenlegi főcsatornától jobbra úgynevezett kamarazsilipet igtatnak be, melynek az lesz a rendeltetése, hogy a Balatonból a hajók átzsílipelését szolgálja. Ez úgy történik, hogy a Siótól nyugatra egy oldalcsatornát építenek, amely a Balatonból kiindulva az új zsilip és a vasút között torkollik a Sióba. Ezen az új csatornán két ékalaku kapuval elzárt fal között úgynevezett kamarazsilipet alkalmaznak. A két kapu egymástól oly messze van, hogy a leghosszabb hajó is elfér közöttük. Ha a Balatonból a hajó a Sióba akar jutni, akkor a tő felé néző kaput kinyitják, a hajó bemegy a kamarazsilipbe s megáll a hátsó kapu előtt. Ott elhelyezkedve a felső kaput becsukják és a hátsó kapu felnyitásával a vizet leeresztik az alacsonyabb nivón álló Sióba. Mikor a kamarazsilip és a Sió vízszintje kiegyenlítődött, a hajó átmegeg a Sióba s tovább folytatja útját a Duna felé.

Nem ismerjük meg a szakkörök felfogását, de a most leírtakból az következik, hogy a hajózás a Sió át nem történhetik egész éven át, hanem csak vízbőség idején.

Az új csatorna és a Sió között ekként kis sziget alakul. Keleti partját a mostani hajóálló-

mással szemben a balatoni hajók téli kikötőjéül szánják, míg a többi részét rakterület és raktárhelyiségeknek tartják fenn, hogy ott a hajón érkezett árut lerakják, illetve elraktározzák. Az oly szállítmányok továbbítására pedig, melyek vasúti szállítást kívánnak, az oldalcsatorna jobboldalán a siófoki déli vasúti állomásba futó szárnyvasutat építenek. A hajókról kirakott árut rögtön vasúti kocsikba helyezve, rendeltetési helyére küldik.

Ettől a vágánytól nyugatra lesz az új fürdőtelep.

Az új zsilip mellett hat méter széles vas, vagy vasbeton hidat terveznek, amelyen át a szigetre lehet jutni. Ez a hid egyúttal a zsilip kezelésére vagy felhúzására is szolgál.

Hogy a sziget és az új telep között is meg legyen a közvetlen összeköttetés s ne kelljen három kilométeres kerülő utat tenni, a kamarazsilip egyik kapuja mellé gyalogjárók számára hidat építenek, mely a kapu zárvaratása idején mindig használható.

A személyszállítás lebonyolítására épített hajóállomás továbbra is megmarad. Közé és a déli vasút állomási épülete között szalad a sínpar. A személybiztonság megóvása érdekében a pályát a vonatok érkezése idején sorompóval zárták el a közönség elől, amiből sok kellemetlenség, sőt törvénytörés is lett. Hogy ennek a jövőre elejét vegyék, a gyalogjáró közönség részére egy aluljárót terveznek, melyet bármikor lehet használni. Evvel a siófoki régi vágya teljesül.

A déli vasutól délre van a mostani hiddal összekötött törvényhatósági út, mely Somogy és Veszprém megyéket összeköti. A hajózás céljából a Siót ezen a környéken három méterrel mélyíteni kell. A mélyítés következtében a hid biztonsága is veszélyeztetve van, azért a fenékiáással együtt ennek a hidnak alapját is alá kell építeni.

A mélyítés miatt a régi és az új zsilip között a csatorna összedőléssel fenyegetne, e miatt itt a Sió két partját erős magas falakkal kell megtámasztani.

Mindezeket a munkálatokat három millió koronára költséggel tervezik. Az építkezést K. Nagy Dezső a balatoni kikötők felügyelőségének főmérnöke fogja vezetni.

A közigazgatási bejárás alkalmával a meghívott törvényhatóságokat, valamint az érdekelteket

ságra, mint a zenére, s nektek nagy károkat okozhatott volna. (Laert. Lib. 6.)

A nagy bölcs Sokrates öreg korában mondta tanítványainak: „Gondolkozni megtanultunk, de sok mindent meg nem értünk.” És talán kulcsot keresett a megértéshez, midőn öregségében hegedülni tanult. „Sokrates, mint öreg férfi, midőn a gyermekek közt hegedülni tanulta, sokan dorgálák és nevetik őt, s képtelenség tarják cselekedetét. Legkevésbé sem képtelenség, ugymond a bölcs, azt tanulni, amit az ember nem tud. Miért volna szegény az öregnek is tanulnia? Hiszen az élet folytonos iskola. (Erasim. Lib. 3. apoph.)

Nemzetek történelmét, népek szellemét kell megértenünk. Mily tömören ismert meg a miénkkel Erkel, Liszt, — a németével Wagner, — a norvégéval Grieg stb.

Igen, nagyrabecsült Igazgató, Ön és tanári kara kulturmissziót teljesítenek Veszprémben.

Hogy egy volt rőfőskereskedésben és nem szebb helységben, — ne vegye kedvüket. Hogy nálunk az élő művészet sötét udvari cellákba szorul, — amíg régi korok holt emlékei tágas ablakon át a Piosser sétálóközönségével kacérkodnak állami szubvencióval, — ne keserítse Önöket milyen tisztelt Tanári Testület. Hisz a muzeum sincs megelégedve helyével. Persze panaszkodni nem tud, — de hogy a sok pogány emlék rosszul érzi magát a keresztény temető és kálvária között, egészen bizonyos. Emellett valószínűleg úgy okoskodnak, hogy ha már a föld melyből megkérdezésük ellen kiastak őket, legalább másodízben könyörüljünk rajtuk és ne rejtjük a hegyek tövébe, ahol szerencsétlen helyzetüket csak fokozza szomszédaságuk a financokkal, akikről már a régi rómaiak is irtóztak.

De hogy visszatérjek a komoly mederbe, kár-

pótolja Önöket ideiglenesen a bizonyosság, hogy egy nagy eszme keresztülvitele eleinte mindig és mindenütt marttyrokat követel.

Ez a martyromkodás különben sem tarthat sokáig. Iskolájuk generációja felnő és egy Ince Lili, Pettikó Mariann, Fodor Lillike, Gaál Elza, Parragh Erzsike, Kocsba Elemér és még több nagytehetségű csöppség, a jelen irányítás mellett, — tanítványainak általán megközelíthetetlen elsőbbsége a budapesti magasabb vizsgákon még az ottani tanulókkal szemben is, de az Önök által fejlesztett helybeli zeneintelligencia, mint rugója a többinek, — előbb-utóbb városunknak is dicsősége lesz.

Akkor majd mindenki tudja Veszprémben azt is, hogy kicsoda az a Szeefranz Irén és Rengei Margit, akiket ezer hála illet, hogy kolosszális zongoratudásukkal — összehasonlíthatatlanul nagyobb jövedelemről lemondva — hű társai maradnak Önnek kedves Igazgató, uttörő szép célja önzetlen szolgálatában.

Akkor majd Veszprém város közszelleme sem késik az elismeréssel, mert hiszen társadalmát újja nagyrészből az Önök zeneiskolája teremtetten.

Fogadja kérem megkülönböztetett tisztelettem nyilvánítását az egész tanári karral egyetemben, mellyel maradtam

nagyrabecsült Igazgató

Veszprém, 1917. április 28.

lekötölezett hiva

dr. Rainprecht Antal,
népt. huszárfőhadnagy.

is megkérdezték, milyen álláspontot foglalnak az állam számlájára történő építkezéssel szemben. Ők semmiféle kifogást nem tettek. A kereskedelmi miniszter kiküldötte, tekintettel arra, hogy Siófokon villamos erő áll rendelkezésre, óhajtsásként jelezte, hogy a kikötőberendezések a legmodernebb kivitelben készüljenek. Így villamos emelődarukkal és egyéb hajózási s rakodási eszközzel szereltesse fel. Nehézségek merültek fel a vasuti vágány helyes és gazdaságos elhelyezése miatt. A kiküldött miniszteri biztos ennek alapján azt a javaslatot terjeszti a miniszter elé, hogy ezt a kérdést egyelőre tartsa függőben.

Dr. Zuber György kórházparancsnok veszprémi tevékenysége.

Még három hónap és teljes három esztendeje lesz annak, hogy Europa öngyilkossága felé való rohanásának kezdő állomását elhagyta és lángborította önmagát. Azóta még mindig oly gyorsan követik egymást a véresnél véresebb, rémségekkel váltakozó napok, hogy a mult halványan, elmosódottan, de mindenkor visszaidézhetően és soha el nem feledhetően él emlékezetünkben.

Ha a lefolyt idő története szinpadának függőyeit kissé felhúzzuk, ott látjuk a nagy idők nagy eseményei között meghúzódva a veszprémi cs. és kir. tartalékkórház működését is.

A mozgósítási tervszerint a veszprémi cs. és kir. tartalékkórház parancsnokul dr. Zuber György nyugállományú ts. és kir. ezredorvos volt kijelölve. Ugyancsak a mozgósítási tervszerint volt a kórház céljaira kiszemelve a polgári és kereskedelmi iskola épülete, valamint a piarista gimnázium is. Utóbbi később a lábadozó osztagnak adatván át, továbbá mert felsőbb helyről a kórháznak kibővítése rendeltetett el, igénybe kellett venni a szemináriumot, az angolkisasszonyok és irlalmas nővérek épületének egy részét.

A parancsnokság átvétele után, azonnal a mozgósítás elrendelésekor, a parancsnoknak első teendője az üres termeknek kórházzá való átalakítása volt. A rendelkezésre bocsátott és a kórházhoz szolgálatra vezényelt legénységgel munkához látott, pár nap alatt készen állott a pompásan berendezett, a betegek befogadására kényelmesen felszerelt, tisztaságtól ragyogó kórház.

A balatonfüredi szénsavas fürdőnek a szív-betegyek részére felhasználható előnyeire való tekintettel előterjesztést tett a katonai parancsnokságnak, hogy ott legyen kórház részére főkkórház létesítmények. Megtörtént. Közben érintkezésbe lépett a pannonhalmi főpáttal, mint a balatonfüredi, a szt. Benedek-rend tulajdonát képező szanatórium képviselőjével, hogy a szanatóriumban tiszti kórházat létesíthessen. A tárgyalások eredményteljesen jártak és sok százra rug azon tisztek száma, akik ezen fürdőknek köszönhetik egészségük teljes visszanyerését.

1915-ben a katonai parancsnokság elhatározta, hogy Veszprémben modern és 500 beteg befogadására szolgáló barakkokhoz létesít. Dr. Zuber ezredorvosot bízták meg, lépjen érintkezésbe a városi hatósággal és keressen ki e célra alkalmas helyet. Dr. Zuber a megbízásnak eleget tett, kiválasztotta Veszprém egyik legszebb részén, a Jutasi-úti fenyveserdőben a kórház céljainak legalkalmasabb helyet, megállapodott a várossal és ezen megállapodás után és alapján épült fel a modern kórház.

Vezette ezenkívül a veszprémi tartalékkórház kötelékébe tartozott vörös kereszt kórházakat, valamint a hajmáskéri csapatkórházat s fertőző barakot.

Dr. Zuber kezdeményezésére történt, hogy a kórházaknál előfordult érdekes esetekről bemutató előadásokat tartottak a kórház orvosai a helyi és környékbeli polgári és katonai orvosok részére. Ezek az előadások mindenkor kelő méltánylásban részesültek.

Dr. Zuber egyike volt azon embereknek, akik ernyedetlen szorgalommal, lankadatlan kitartással, fáradságot sem nem ismerve, sem nem kimélve dolgoztak, hogy betegek minél jobb ellátásban és minél jobb ápolásban részesüljenek.

Nyugállományból került mozgósításkor a kórház élére. Idegen nemzetiségű, német anyanyelvű néven, nagy akadályai voltak különösen az utóbbi annak, hogy Veszprém város társadalmi életébe nem tudott beilleszkedni. Leszögezzük azonban azt a lényt s mindig tudtuk, hogy mint lelkes katonát, mint szervezőtalentumot csakis katonái

érdeke iránti buzgóság vezette és sohasem rossz-akarát.

Tartozunk azonban annak a kijelentésével is, hogy munkájában mindenkor oly orvosi kar és oly tisztikar támogatta, melyre nemcsak büszke lehetett, hanem mindig büszke is volt.

Dr. Zuber érdemei elismerésül pár hónappal ezelőtt kapta meg a vörös kereszt II. oszt. díszjelvényét.

Eltávozása alkalmából a veszprémi m. kir. honvéddalomsparancsnokság megleghangos parancsban búcsúzott a volt parancsnoktól.

Amidőn tehát a fentiekben dr. Zuber ezredorvos veszprémi tevékenységét röviden összefoglaltuk, mi, kik gyakran foglalkoztunk lapunkban veszprémi működésével, szintén búcsút veszünk tőle; kívánságunk az: szorgalmával, kitartásával dolgozzék továbbra is sikerrel küzdő katonáink javára addig, míg a vészes felhők elvonulnak, míg a világ az annyira óhajtott békét fogja ünnepelni.

Legujabb hírek.

Budapesti levelezőnk távirati tudósítása:

Wolf jelentés: Az angolok óriási tömegével erősítették a döntést. A katonák százezreinek pánccal autók tömege s nagy lovassereg segített. Az erőlködést 1000 fogollyal, óriási vérvesztéssel, szétlőtt ütegekkel s autókkal fizették meg. A német csapatok egész estig tartak nekik harcoltak. Az utolsó hatalmas harcoknak ez a napja is a németek győzelmével végződött.

Amszterdam. Május 1-én Odesszában másfél-százazernyi tömeg jelszavas zászlókkal tüntetett. Ilyen feliratokat hordoztak: Világbeke! — Adjanak földet! — Nyolc órai munkaidő! — Demokrata köztársaságot!...

Basel. Morning Post jelenti, hogy a nyugati csata Lenstől Scarpe déli részéig új erősítések harcba vetésével egyre gyilkosabb lőn. A vége beláthatatlan. Az arrasi csatának ezek a súlyos napjai a háborúnak is fordulópontjai lehetnek.

Lugano. Sonnino lapja, a Giornale D'Italia írja, hogy Oroszország lemondása hadicéljairól megkönnyíti az antant kormányok terhet. — Így könnyebben megtalálhatják az arany középutat, mely a békehez vezet.

H I R E K.

— **Püspöki jubileum.** Tíz évvel ezelőtt az angolkisasszonyok templomában b. e. Hornig Károly *Kránitz* Kálmán székesegyházi kanonokot püspökké szentelte föl. Ezt a tíz éves évfordulót tegnap ülte meg a püspök ur legszűkebb keretek között. A székesegyházi káptalan jókívánatait dr. Rédey Gyula káptalani helynök tolmácsolta. A nap folyamán tiszteletüket tették nála szép számú tisztelői. Kránitz püspök ur ebből az alkalomból 30 ezer koronát adományozott az angolkisasszonyok templomának kibővítésére, 10 ezer koronát az építendő Anna-templom céljaira, újabb 10 ezer koronát ösztöndíjra alapítványként a káptalani gazdatisztek gyermekeinek javára.

— **A veszprémi Oltáregylet f. hó 6-án d. u. 1/2 7 órakor** tartja havi szent óráját az angolkisasszonyok intézetének templomában. A vezetőség ezuttal is kéri a tagokat, hogy az ajtótasságon minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

— **Miniszteri biztos.** Dr. Rott Nándor praelátus-kanonok egyéb elfoglaltsága miatt a pápai róm. kath. tanítónőképző-intézetnél miniszteri biztosi megbízatásról lemondván, a kultuszminiszter helyébe dr. Saly Lászlót, a bpesti központi papnevelő-intézet tanulmányi főfelügyelőjét küldte ki miniszteri biztosul a fent nevezett intézethez a képesítő vizsgálatokra.

— **Miniszteri biztos.** Dr. Rott Nándor praelátus-kanonok egyéb elfoglaltsága miatt a pápai róm. kath. tanítónőképző-intézetnél miniszteri biztosi megbízatásról lemondván, a kultuszminiszter helyébe dr. Saly Lászlót, a bpesti központi papnevelő-intézet tanulmányi főfelügyelőjét küldte ki miniszteri biztosul a fent nevezett intézethez a képesítő vizsgálatokra.

— **Kitüntetés.** Ferenc Salvator főherceg dr. Kákósy Á. Elek csurgói hittanárnak a Vörös Kereszt II. osztályi hadikiérményes díszjelvényét adományozta.

— **Dr. Zuber törzsorvos.** Miként értesülünk dr. Zuber György ezredorvos, a veszprémi cs. és kir. tartalékkórház volt parancsnokát most, mikor a harcéri szolgálatra bevonult, törzsorvossá nevezték ki.

— **Tartalékos katonalelkész.** Barasits Sándor zákányi káplánt Ő Felsége a cs. és kir. 19. gy. ezred tartalékos lelkészévé kinevezte.

— **Képkiallítás.** Hétel Gusztáv festőművész a Vörös Kereszt javára a megyeház nagytermében képkiallítást rendez. A kiállítást f. hó 7-én nyitják meg s 14 ig lesz megtekinthető.

— **Tanfölglyelők pályadíjat nyert.** Dr. Vértessy Gyula kir. tanfölglyelő a Petöfi-társaság versenypályázatán a gróf Vigyázó-féle díjat nyerte el. A pályadíjat nyert vers címe: *Pörög régi irdson...* E pályadíj újabb dicsősége a kiváló költőnek, újabb koszoru az istenadta tehetségnek, mely a magyar költészet kincsestárát oly sok szép verssel gazdagította. Ráragyog a dicsőség vármegyéinkre is, hiszen Vértessy Gyula a miénk s így az ő büszke öröme is a mi örömünk.

— **Köszönet.** Ádám Iván székesegyházi kanonok ezuttal mond köszönetet annak a névtelen jótévedőnek, aki a szegények javára hozzá 100 koronát beküldeni szives volt. Az összeget az adakozó céljai szerint használta fel.

— **Halál után.** Őfelsége a katonai érdemeket harmadik osztályú adományozta az ellenség előtt elesett Weisz Izidor, Hoffmann Imre, Börczffy Jenő és Borbély Elemér Mihály 31. népf.-gy.-e.-beli t. hadnagyoknak.

— **Miniszteri biztos.** A vallás- és közokt. miniszter a veszprémi felső keresk. iskola érettségi vizsgálatihoz miniszteri biztosul az intézett igazgatóját, *Mattuschiek* Rikárdot nevezte.

— **Katonai kitüntetések.** Király Őfelsége az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálatai elismerésül *Schädl* József szkv. főhadnagynak a koronás arany érdemkeresztet a vítezési érem szalagján adományozta.

Ő cs. és apostoli kir. Felsége által felhalmozott parancsnokság az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül *Molnár* János-tart. főhadnagynak és *Braun* András tiszthelyettesnek az I. osztályu, *Streng* Ágost, *Ludvig* Kálmán és *Volnhoffer* Nándor tart. hadnagyoknak a II. oszt. vítezési érmét adományozta. Ugyancsak a II. oszt. vítezési éremmel lettek kitüntetve: *Horváth* István, *Szenes* Imre, *Varjas* Jenő, tart. hadnagyok, továbbá *Békffy* István, *Moharos* Gyula, *Pajor* Lajos és *Varjas* Lajos tart. zászlósok.

— **Főmérnök előléptetés.** Erdős Béla m. v. osztálymérnök, az államvasutak igazgatóságának legutóbbi kinevezései alkalmával főmérnökké előléptett. Ez a kitüntetés közkedvelt, rokonszenves tisztviselőt ért, aki hivatalos munkakörén kívül a háboru alatt, mint a városi főmérnök helyettese is, érdemes munkásságot fejtett ki.

— **Véglegesítés.** A pénzügyminiszter *Hübner* Béla számtanácsos, számvevősegi főnököt ezen állásában véglegesítette. A számvevősegi tisztviselők ebből az alkalomból kifejezték előtte szerencsekívánataikat.

— **Dalegyesületünk a nagytemplomban.** Mult számunkban már megírtuk, hogy a veszprémi Dalegyesület május 6-án a tízenegyzári szentmisén több ének-számot ad elő a székesegyházban. A lekötött műsor bővült. Harlsinszky *Ave Mariád* *Csomasz* Kátó urleány énekl. Hegedűn *Schmidt* Károly és *Szabó* Sándor, orgonán *Gadl* Sándor kísérik.

Ugyancsak a Dalegyesület vezetősége május 13-án 75 tagból álló vegyeskart szerepeltet a 11 órai szentmisén. Ily nagy vegyeskar még Veszprémben nem énekelt. A kart *Gadl* Sándor énektárn és karmester állította össze az irlalmas nővérek polg. III. és IV. o. növendékeiből s a Dalegyesület tagjai sorából. *Szentgyörgyi* Sándor pápai karnagynak egyik nagy latin miséjét adják elő. A szöveket *Csomasz* Kátó énekl. A próbák már folynak. A főpróba a jövő hét egyik napján lesz a székesegyházban.

— **Második Signum Laudis.** Ő Felsége a király elrendelte, hogy az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása és kitűnő szolgálatai elismerésül a legfelsőbb dicsőítő elismerés ifj. *Csete* Antal tűzerhadnagynak újra tudtul adassék.

— **Rendjel-átadás.** Vármegyéink két nagyon érdemes papját díszítették föl a közel napokban a királyi kegy külső jeleivel. *Töröky* Árpád vasvári és *Zárjeczky* Viktor balatonszabadi plébánosoknak tűzték fel járasaik főszolgabírái a Ferenc József-rend lovagkeresztjét, melyet egyházi s közéleti kiváló működésük jutalmául nyertek. Mindkét helyen az egész közösg ünnepe volt ez a két nap. Az elismerés díszje, a híveknek s polgártársaknak őszinte öröme, tisztelete ragyogott benne. Vaszáron *Béld* Lajos, a pápai járás főbírája, a képviselő-testületi díszközgyűlésen a kitüntetett plébános érdemeit méltó szösz beszéd kíséretében tűzte

fel az érdemrendet. *Kapocsy Pál* körjegyző a polg. község, *Oros Lajos* káplán a hitközség, a tanítótestület s a fiókegyházak nevében üdvözölte a jó plébánost, aki a benső meghatottság meleg szavaival mondott köszönetet. *Zárjeczky Viktor* esp. plébánosnak *Körmeny Béla*, az enyingi járás főszolgabírája nyújtotta át a lovagkeresztet. A községhez nagyterme s udvara szünlitig megtelt ünneplőkkel. Az ünnepségen megjelent *Szász Károly* dr. képviselőházi alelnök, a kerület orszgy. képviselője is, akit a balatonszabadi új állomáson tizennégy kocsin érkezett kíséret várta. A képviselőtestületi diszgyűlésen *Körmeny Béla* szép üdvözlő beszéd közben dekorálta az ünnepeltet. Fel-szólt *Szász Károly* dr. is s a megbecsülő szere-tet és elismerés hangján szárnyaltatta szép beszédét. *Pethes István* körjegyző a község nevében fejezte ki meleg, őszinte jókívánatokat. Mindkét kitüntetett fényes vendéglátással tisztelte meg az ünneplőt. A vendégseregben a kerületi pap-sággal együtt volt a község, a környék s a két járási székhely intelligenciája.

— **Az akadémia megbízása.** A M. T. A. megbízta *Fodor Lajost*, a helybeli áll. felsőkeres. iskola tanárát, hogy „*Liszt Frigyes* (nagy német nemzet-gazdász) viszonya Magyarországhoz és munkásságának hatása hazánkban” című pályafeltétl a már előzetesen bemutatott tervezet alapján ki-dolgozza.

— **A zeneiskola hangversenye.** Mai szá-munk egyik közleménye megértő lélekkel s hálás szívvvel méltatja a városi zeneiskola eddig is elért szép eredményeit s mindezt hozzákapsolja a mult szombati hangverseny pompás sikeréhez. E lelkes hangu nyílt levél nyomában szálljon a tudósító dicsőítő kritikája is. A dicsőretné a nagyszámú köz-önség teljes meglegedése kötelezi. Kedvesek, bátrak voltak a kis apróságok, még bátrabbak, szinte öntudatosak a haladók. *Ince Lili*nek, *Béran Klárának* kétszer is meg kellett jelenniük a lelkesen csattogó tapsokra. A *Javíthatlanok* c. vig jelenet-ben *Bárdossy Sári* és *Schätzler Luci*, A *polgárör* c. tréfas jelenetben pedig *Csomasz Irén* és *Hódos Tibor* arattak a vidám kacajra fakasztott hallgatós-ág részéről megérdemelt tapsokat. — Gyönyörű énekszámmal szerepelt az intézet vegyeskara is. Előadta *Száll a felhő* c. bájos dalt kedvesen, nagy hatást kelteve. A szomorú dal nyomában frissek is pattogtak s mindegyik énekszám egy-egy dicsőret volt a buzgó s szakértői vezetését. Csak a zon-gora nem érdemelt dicsőretet. Máskor jobbat állítsanak a dobogóra.

— **Nyilatkozat.** Szerkesztőségünkbe az alábbi nyilatkozat érkezett:

1. Kijelentem, hogy a „Veszprémi Színház ügye” című s a „Veszprémi Hírlap”-ban megjelent cikkemben nem fejeztem ki s nem is akartam ki-fejezni, hogy dr. Illés Dezső ügyvéd ur a Szin-pártoló egyesületet nyereszkedési vágygal gyanu-sítja, csak azt fejeztem ki, hogy cikke rám ilyen benyomást tett.

2. A cikkben mondottaktól *szövegezésem*ben azért tértem el, hogy ama kitételét: „az tartom, hogy a színház átvétele a város részére igen koc-kázatos vállalat” mennél jobban kiemeljem; de cikkemre adott válaszában tett nyilatkozata alapján szívesen elismerem és akceptálom, hogy nem volt szándékában tényeket véglegesen megállapítani.

Fodor Lajos.

Mivel *Fodor Lajos* tanár ur kijelentése után meg vagyok győződve, hogy a tanár urat eljárásá-ban rossz szándék nem vezette, a történeteket saj-nálom s a vele szemben használt, sértőnek tartott kifejezéseket visszavonom. *Dr. Illés Dezső.*

— **Az esti vonat érkezése.** A Balatonfüred-ről s Alsóörsről este-közlekedő vonat indulásában s érkezésében május 6-tól kezdődőleg változás tör-ténik. E vonat ugyanis Balatonfüredről esti 7 ó 47 p-kor, Alsóörsről 8 ó 26 p-kor indul s esti 9 ó 19 p-kor érkezik a laktanyai, 9 ó 23 p-kor a városi állomásra. A Budapest felől érkező vesz-prémi utasoknak tehát ez idén is meglesz az a *kedvezményük*, hogy jó 2 órát tölthetnek Balaton-almádban vagy Alsóörsön a csatlakozásig.

— **Alakuló gyűlés.** A veszprémi gőzmalom r.-t. egy millió korona alaptőkével megalakul. Az alakuló gyűlés f. hó 6-án d. e. lesz, amelyre szí-vesen látják az összes részvényeseket. Ezen a részvényesek kimondják a megalakulást, három évre megváltászik az igazgatóságot meg a fel-ügyelőbizottságot s megállapítják az alapszabá-lyokat. Ebben a tárgyban az alapítók pénteken érte-keztetést tartottak. Megvitatják az alapszabályokat

s kijelölték az igazgatóság s a felügyelő-bizottság tagjait. Az igazgatóság tagjai: *Dukovics Károly*, *Fehér Sándor*, *Keim Adolf*, *Kiss József* (Zircz), *Korai Adolf*, dr. *Óvári Ferenc*, *Rothauser Lipót*, *Rothauser Zsigmond*, *Schrikker Sándor* (Lepsény), dr. *Sári János*, *Weisz M. Ignác*, *Véssey József* (Zircz). A felügyelő-bizottságot a közgyűlésen választják meg.

— **Kitüntetett honvédek.** A hadvezetőség bronz vitézségi érmet adományozott *Lichter Ernő* t. hadapródjóltnak, a 31. Kiss József honvédek. Nagy Gusztáv póttart., *Szűcs György* törzsör-mesternek, *Moharos János* t. tisztszolgáinak, *Balogh Mihály* tart. tizedesnek, *Kiss András* honvédek, *Lónyai János* t. tizedesnek, *Gyurcsovics József* honvédek, *Vigh István* tizedesnek, *Kovács Károly* honvédek, *Fonyód Gyula* t. ővezetőnek, *Varga Vince* ővezetőnek, *Kecskés Béla* t. tizedesnek, *Lacker Aladár* t. zászlósának, *Demjén József* tart. hadapródnak, *Dombi Ferenc* tizedesnek, *Rumpler István*, *Rummel Ferenc* honvédeknek, a 31. h. gyalogezredben.

— **Balaton gyógyfürdő részvénytár-sasága.** Ezzel a címmel s 5 millió alaptőkével április 28-án r.-t. alakult Budapest. Célja, hogy a Balaton mentén már meglevő fürdőtelepeket megvásárolj s új telepeket létesítsen. Ez a vállalat vette meg a síófői fürdőt s a szomszédos feny-vest. A részvénytársaság a fürdőhely vezetésével *Könyai Elemér*t bízza meg.

— **A balatonvidéki villamosművek igaz-gatósága** pénteken d. u. 6 órakor Balatonfüreden igazgatósági ülést tartott. Arról volt szó, hogy a balatonvidéki villamosművek főtelepét, hol állítsák fel. Vajjon *Urkuton*, *Csingervölgyben*, avagy *Vár-palotán* a szénbányák mellett. A távolsággal járó áramvesztéség u. is még mindig csekélyebb ér-téket képvisel, mint a szénnek Aszfőfőre való száll-ítása. Az aszfőfi jelenlegi telep ez esetben tar-talékteleppé fog szolgálni. Utólagos értesülésünk szerint ebben az ügyben egy újabb értekezlet fog határozni. Mi csak örülni tudunk, ha a terv meg-valósul, bármely szénbánya mellett állítsák is fel a telepet. Azt hisszük ugyanis, hogy a villamossági részvénytársaság nem zárkózik el attól, hogy azok a községek, melyeken át az áramot a Balatonhoz viszik, belekapcsolódhatnak a világítási körletbe s a villamos áramot ipari és gazdasági célokra is felhasználhatják.

— **Nyugalmozott tanítók és tani községek** nyugdíjpótló államszolgálat irányuló kérvényét a kir. tanfelügyelőség felterjesztette a miniszterhez. Ezen kérvények mostanában érkeznek vissza a minisztériumból. A beérkezés sorrendjében érte-sítik az érdekelteket a minisztérium intézkedéséről. Az ügy sürgetésének tehát sem célja, sem ered-ménye nincs.

— **Tanítók figyelmébe.** A hitvallásos is-kolák tanítói háborus segélyes nyugtáikat ne az adóhivatalba, hanem láttamozás végett a kir. tan-felügyelőségre küldjék. A sorrend be nem tartása csak késlelteti az ügy lebonyolítását.

— **A hatodik osztályos** elemi iskolások záró vizsgálatára szükséges végbizonyítványokat a kir. tanfelügyelőség már elküldötte. A szállítási nehézségek miatt, ha valahol nem kapnámeg az iskolaszék, jelentse a kir. tanfelügyelőségen, hogy újból pótolni lehessen.

— **Katonai revízió** alá eső hitvallásos tanítók revíziójukat ne a kir. tanfelügyelőségre, hanem az egyházi főhatóságokhoz küldjék.

— **Tej.** Az ármáximalás érzeteti hatását. A tej kevesedik. A tejesek nem akarják 80 filléren, 1 koronán alul adni. A bevezető utakon rendőr-közegek akadályozzák a városvegi vásárlást. Az árrágratást szigorúan ellenőrzik. Szombat reggel is lépre került két eladó s két vevő, akik tul tették magukat a maximális áron. A hét egyik napján hatóságí tejjelvizsgálat is volt. A tejárutókat a város-udvarba parancsolták. A rendőrség külön-külön is vizsgálja a tejminőséget, hogy a csatlakozás elejét vegye.

— **A nem állami tanítók fizetése.** A hazai hitvallásos tanítók Orsz. egyesületeinek el-nökei szerdán nyújtották be a nem állami tanítók fizetésének rendezése tárgyában a képviselőházhoz írt kérvényüket, melyben anyagi ellátásukat az állami tanítókéval teljesen megegyezően kéri rendeztetni. A küldöttégek a feliratók kérelme kap-csan átnyújtotta gróf Tisza István miniszterelnök-nek is. A miniszterelnök *Ember Károly* a kath. tanítók elnöke kérésére nagy szíveséggel fogadta

a küldöttégek előterjesztését s kijelentette, hogy a korábbi törvények sérelmes intézkedéseit a nem állami tanítókkal szemben helyteleníti. A hivatal-lásos iskolai tanítóknak a nemzeti kultúra elő-mozdításában és munkásságában kifejtett, hazafias tevékenységét úgy maga, mint a kormány nevé-ben elismerésmemlétként tartja. Törökdeni fog, hogy a bántó és sérelmes különbségek törvény-hozásilag megszüntessenek s máris kijelenteti, hogy a kormány e tekintetben rövid időn belül jelentékenyen javítani fog a helyzeten. Dr. Jan-kovich Béla vallás- és közokt.-ügyi miniszter nagy melegséggel fogadta a felekezeti tanítótag orsz. egyesületeinek együttes küldöttégségét. Örömet fe-jezte ki afőlött, hogy a nemzet tanítói ezekben a rettenetes időkben oly szép tanulejt adják a haza-fias egyetértés és lelkes, odaadó kulturális mun-kásságnak. Ezt mindenesetre méltányolnia kell a törvényhozásnak s a maga részéről megtesz min-dent, hogy a felirában indokoltan kívánt sérelmek megszűnjenek. Nagy előzékenységgel fogadta a küldöttéget dr. Szász Károly is a képviselőház elnöksége nevében s megígérte, hogy a maga hatáskörében a legteljesebb készséggel intézi el a benyújtott kérvény sorát.

— **Halasztás.** A fémközpont a hadicélokra igénybevert háztartási eszközök beszolgáltatásának határidejét továbbra meghosszabbította. Most dol-goznak a beszolgáltatásra vonatkozó szigorú sza-bályok alkalmazásának megszervezéséről. — Mig további intézkedés nem érkezik, a vidéki beváltó helyek a jövőben is beválthatják a felajánlott fé-meket.

— **Burgonyalisztgyár.** Megirtuk, hogy Zir-czen mozgalom indult meg káposztasavanyítógyár létesítése érdekében. A tervezők *Véssey Józsefet* óhajtják megnevezni a vezetésre. *Véssey József* egy nyílt levelében válaszol a fölkerőeknek s jelzi, hogy egyelőre csak a fogyasztási szövetezest keretében oldja meg ezt a kérdést helyi fogyasztásra. Egy-uttal azonban azt is jelzi, hogy egy burgonyaliszt-gyár alakításának tervével foglalkozik, mert Zircz és környéke kitűnő burgonyavidek s a burgonya-liszt tovaszállításra is alkalmas.

— **A vetésre visszahagyott gabona.** A közlelmezési hivatal rendelete szerint a vetésre visszahagyott gabonát más célra visszatartani nem lehet. A gazdáknak a vetőmag felett csak korlátozt joguk volt s eszerint a szükséglet többletét köz-ségenként össze kell gyűjteni s a mennyiség a közlelmezési hivatalnak bejelentendő. A rendelet végrehajtását a vármegyék alispánjai ellenőrzik.

— **Ne pazaroljuk a vizet.** Dr. *Komjáthy László* polgármester a város közönségét következő hirdetményben kéri a vízben való takarékosagra: Dacára a hűvös és csapadékból gazdag időjárásnak, a város közönsége rendkívül sok vizet fogyaszt. A szénbeszerzés nehézsége, de a köteles takaré-kosság szemelött tartása is kényszerítenek a kö-zönség erélyes figyelmeztetésére, hogy *további víz-pazarlás esetén kénytelen leszek az összes házi-vezetékeket lezártni*, amikor is a vízszerkesztlet csak az utcákban felszerelt közkutakból lesz fedez-hető. Mielőtt ezen, a közönségre nézve igen súlyos rendszabályhoz folyamodnék, saját érdekében kérem a város közönségének minden egyes tagját, hogy a víz takarékos fogyasztásával is alkalmazkodjék a mai nehéz háborus viszonyokhoz s ne tegye amugy is nehéz helyzetet a vízpazarlást követő szigorú intézkedésekkel még súlyosabbá.

— **A husarak.** A Közlelmezési Hivatal a husarak országos szabályozását tervezi. *Kürthy Lajos* báró most az összes törvényhatóságokhoz távirati rendeletet intézett, amely szerint három napon belül jelentés be, hogy a törvényhatóság területén a f. évben mi volt a levágásra szánt marhák és juhok átlagára és mi volt elő, vagy holtsúlyban a vételár, azonkívül az összeírás szerint mekkora az állatállomány. A válaszok beérkezése után országosan szabályozni fogják a husarakat.

— **Az idej gyümölcs-termés kilátásai.** Az idej fagyok a gyümölcsfákban sok kárt okoztak. Leg-nagyobb volt a hideg Esztergom, Borsod, Győr, Jásznapokunszolgolok, Hont, Sopron és Veszprém-megyékben. A kajszin-barackfának 14%-a, az ősi-barackfának 9% pusztult el. A termőfűgyek elfagyása folytán ez évben a tavalyi terméshez képest a kajszinbaracknál 72 %, az ősi baracknál 49 %, a körtenél 22 %, a mandulánál 62 %, a diónál 31 %, a cseresznyénél 24 %, a meggyénél 10—12 %, az almánál 1.5 %, a szilvánál 2.75 %-kal lesz kevesebb a termés.

— **Hatósági szabóműhely.** Bizony ilyen is van Szentesen, ahol a közelmúltbeli ügyosztály a cipóműhely megnyitása után a hatósági szabóműhelyt is megnyitotta. A megállapított munkadíjak a következők: egysoros férfiföltöny 50 K, fiúföltöny 20—40 K. Kétsoros férfiföltöny 55 K, felöltő beléssel 15—45 K, télikabát 30—40 K nagyság szerint, mosóföltöny 10—10 K, egy nadrág 12 K, egy mellény 10 K. Ezekhez az árakhoz hozzá kell számítani az anyag beszerzési árát, melyet számla alapján köteles igazolni. Ruhajavítások méltányos árban megkegyezés szerint. Új ruhadarabok rendelkezésénél a ruha árának 25 %-a előre, 75 %-a pedig a kész ruha átvételekor készpénzben fizetendő.

— **Hajómenetrend a Balatonon.** Május 1-től kezdve bővül a balatoni hajóforgalom, mert az eddigi Balatonboglár—Révfülpö—Badacsony és vissza forgalmon kívül Siófok és Balatonfűred között is megkezdődik a hajóközlekedés. Ez utóbbi állomások között naponként, csak egyszer közlekedik a hajó, míg Balatonboglár—Révfülpö és Badacsony állomások között napjában kétszer a következő menetrend lesz. Balatonbogláról—Révfülpöre indul naponként délelőtt 11 óra 45 pkr és d. u. 5 órakor. Révfülpöpről—Badacsonyba 12 óra 40 pkr. — Badacsonyból—Révfülpöre indul d. u. 3 ó. 10 pkr. — Révfülpöpről—Balatonboglárba indul d. e. 9 óra 45 pkr és délután 3 óra 15 perckor.

Kereskedelmit végzett, irodai munkákban gyakorlott, jó írással bíró urileány állást keres. Szíves megkereséseket e lap kiadói hivatalába.

WELLNER GYULA

készíti a fogtechnikai legremekebb specialitásokat. VESZPRÉM, Rákóczi-tér 29
Foghuzás • Műfogak • Fogtömés

Erdő-eladás.

Veszprémtől 6 kilométernyire — műút mellett — 20 kat. hold erdő fája kitermelésre eladó.

Házeladás.

Veszprémben a belvárosban egy nagyobb emeletes ház eladó.

Veszprémben a Jeruzsálem-hegyen, a Báthory-utcában, a volt Holles-féle telken 2 kétszobás ház és 1 házhely eladó.

Bővebb felvilágosítás — szíveségből — nyerhető Veszprém, Szabadi-utca 3. sz. Biztosítási iroda.

A háború krónikája.

Április 29. A Scarpe mindkét partján folytatta az ellenség a német állásoknak és a mögötte levő területnek erős lövetését. Monchynál tegnap délelőtt az angolok több támadása vesztésseljesen összeomlott. Ma virradat előtt a tüzharc Loostól Quentinig a legnagyobb hevességre fokozódott. — Egyik harctéren sem történt jelentős esemény.

Április 30. Lenstől Quentinig az egész arcvonalra zúduló igen erős pergőtűz vezette be napfelkelte előtt a csatát, amelyből az angolok immár harmadizban az Arras melletti német vonal áttörését remélték. A nagy csata eldőlt és Anglia súlyos vereségével végződött. — A keleti harctér több szakaszan élénkebb tűzségi és aknavető tűz volt. — Olasz harctéren a helyzet változatlan.

Május 1. Az április 28-diki nagy támadás megállítását követően az angolok csak egyes támadásokra vállalkoztak. Oppy ellen a Douaiból Arrasba vezető úttól északra. A heves vetélkedés tárgyat képező hely ellen intézett négyszeres rohamban kimerítették erejüket. A falu a németek kezén maradt. Az angolok április 28-iki vesztesége 6000 ember. — Egyik harctéren sem történt különös esemény.

Május 2. Arrasnál a tűzség harci tevékenysége a Scarpe mindkét partján változatlan erejű

maradt. Az Aisne mellett, az Aisne—Marne-csatornánál és a Champagneban Sillery és a Suippe mélyedés között kevés megszakítással tovább tartott a tűzségi csata, amely Soissons és Reims között főképp estefelé volt heves. A Champagneban a tüzelés délelőtt órákhosszat tartó legerősebb hatására fokozódott. Délután Prosnés és Auberive között megkezdődött a francia támadás. Új hadosztályokat vetettek harcba, hogy a magaslati állásokat Naurroytól és Moronvillerstől délre elragadják. A támadás a németek szívós ellenállásán megtört. — A harcterek egyikén sem volt lényeges esemény.

Május 3. Yperntől délre a tűzségi tevékenység időnként növekedett. Az arrasi csataterén Lenstől nyugatra. Monchynál és Fontinésnél délre az angolok előretörései meghegyesültek. Délről kezdve a tűzségi harc újra fokozódott és éjjel is erős maradt. — Cernynél és az Aisne mentén virradat előtti heves tüzhullámok után erős francia felderítő vállalkozások következtek. Az ellenséget a németek visszaverték. — Keleti harctéren az ojtói uttól északra fekvő területen orosz osztagok előretörését teljesen visszavertük. — Olasz- és délkeleti harctéren a helyzet változatlan.

Május 4. Az Arras-fronton megújított angol áttörő kísérlet az ellenség legsúlyosabb veszteségével meghegyesült. Az Aisnenél és Reimsztől északra tartós, erős tűzségi harc volt. — Több ellenséges századnak a Putna-völgyben levő állásaink ellen intézett előretörését visszavertük. — Az olasz és a délkeleti harctéren nem volt különös esemény.

APRÓHIRDETÉSEK.

Suly László biztosítási és bankirodája Veszprém, Szabadi-utca 3. Elfogad az *Első Magyar Általános Biztosító Társaság* tőképviseletében élet-, baleset-, járadék-, tűz-, jég- és szavatossági biztosításokat. Takarékpénztári, gyáripari és egyéb részvénytársasági, valamint vállalati részvényeket, értékszámlapapírokat, hadikölcsönkötvényeket saját számlára vásárol és forgalmi áron elad. *Osztályosrjegy eladás.*

ELADÓ HÁZ. Iskola-utca 4. számú ház, melyen van 2 veranda, 6 szoba, fürdőszoba, 2 cselédszoba, konyha, kamra, külön mosókonyha és mellékhelyiségek, szabad kézből ELADÓ. Parkszerűen rendezett kert fenyőfákkal. Értekezni ugyanott lehet.

Eladó ház. A Füredi-telepen egy ház, mely 3 szobából és hozzátartozó mellékhelyiségekből áll, szabad kézből eladó. A házhoz van konyhakert is. Cim a kiadóban.

IRODALOM.

* Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilap, (Szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

* A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 5 korona, — a „Világkrónikával” együtt 6 korona. — Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára félévre 2 korona 40 fillér.

* A Cél. Társadalmi, közgazdasági, szépirodalmi és sport folyóirat. Legújabb száma a következő tartalommal jelent meg: Mezey Gyula: A kereszténység közös feladatai a béke körül. — Gaál Mózes: Az Amontillado. — A zsidók útja. — Közgazdaság. Balhazár Dező dr. birtokpolitikája. — Szemle. Innen-onnan. — M. Gy.: Tarlózások a progresszív mezőköz. — Z: Ukrán szemle. — Irodalom, művészet. R. R.: Bíró Szomaházy. — Eöttevényi Nagy Olivér: Nadailac márkine memoárjai. — Parkas Zoltán: A fergetegből. — F. Z.: Színház. — Előfizetési ára egy évre 12 korona.

Anyakönyvi kivonat.

— 1917. április 20-tól 1917. április 30-ig. —

Születés.

Endrédi Ferenc főpincér és Eizler Margit fia Béla r. kath. — Horváth József kocsis és Kis Katalin fia Sándor r. kath. — Andracsek Károly János asztalossegéd és Sas Mária leánya Róza r. kath. — Tóth József cipészparos és Bujdosó Mária fia János Károly r. kath. — Kolek Rozália özv. házicseléd fia István r. kath. — Veszprémi István máv. pályafeltartási munkavezető és Bujtor Karolin leánya halva született. — Boros Jolán házicseléd fia Vendel r. k. — Freier Mária házicseléd fia László r. kath.

Halálozás.

Heidentzi Hunkár Dénes vármegyei főispán r. kath. 65 éves. — Glück Terézia kötőgyári munkásné r. kath. 18 éves. — Navratil Imre cseléd r. kath. 68 éves. — Özv. Strennek Jánosné Horváth Lidia magánzó ref. 46 éves. — Resze István napszámos r. k. 65 éves. — Sterzinár Irén r. kath. 3 hónapos — Beivel Ferenc ny. máv. előjáró r. kath. 63 éves. — Pollák Géza r. kath. 7 hónapos. — Boros Vendel r. kath. 2 hónapos. — Weiszbeck Gábor r. kath. 2 hónapos.

Házasság.

Eitler Gyula Károly posta- és táviráda segédtsízt r. kath. és Horváth Mária Ilona r. kath.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETEL.

Emlékezés. Nem közölhető.

Eladó ház.

Veszprémben, a Hosszu-utca végén, az Eszterházi-utca 2. számú ház szabad kézből eladó.

A ház — mely három részből áll — van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince, 1 nagy műhely, raktár, 2 fészter és 2 udvar. — Az utcafelőli lakás bolthelyiséggé is átalakítható. — Bővebb felvilágosítás nyerhető az ugyanott lakó tulajdonosnál.

BUTOR,

zongora, szőnyeg és egyéb berendezés megvételre kerestetik. Cim a kiadóban.

Tábori-posta

l á d á k,

szegezett állapotban, bármily mennyiségben megrendelhető

Eiland Lipót-nál Szombathely.

Veszek:

mézet, sárga-
viaszt, törkölyt,
füstölt sonkát és
szalonnát, man-
dulát. ~ Aján-
latokat kér:

SZEMEREY J.
Veszprém.

NÉMETH KÁROLY

polgári és egyenruhaszabó
a Korona-szálló átellenében.

Elfogadok a szakmámba
vágó mindenféle munkát,
igazitásokat és felvasa-
lásokat. Viselt ruhákat
becserélek és azokat ki-
javitva, szegényebb sor-
suaknak eladom.

Bakos Kálmán

csemege-, fűszer-, bor- és gyarmatáru-
kereskedő, ásványviz nagy raktára

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sörgöny Bakos kereskedő Veszprém.

Nagy választék

hazai és különleges
Borokban, Pezsgők,
Likőrök, Cognac,
Punes stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és Déligyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcsiz

Konzervek

Libamáj painok,
Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadlak

Vidéki rendelések azonnal el lesznek intézve

RÓLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a
legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivi-
telig — pneumatikai rendszer szerint.
ORGONÁK átalakítását és hangolását
jutányos árban számítom. Iskolák részére
HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben
készítek. ZONGORÁK javítását és han-
golását úgy helyben, mint vidéken a
lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.

HIRDETÉSEK

felvételnek a kiadóhivatalban.

Alapított 1894-ben

Villanyerőre berendezve

Egyházmegyei Könyvnyomda

Készít a legrövidebb idő alatt és raktáron tart

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT

a legegyszerűbbtől a legnehezebb
kivitelig minden néven nevezendő

ugymint: röpiratok, füzetek, köny-
vek, folyóiratok, árjegyzékek, körle-
velek, hirdetmények, sajragszók, évi
jelentések, mérlegek, kimutatások,
gyászlapok, rovatolt táblázatok, név-
jegyek, meghívók, eljegyzési és es-
ketési tudósítások, számlák, címkek,
stb. stb., jutányos árakon számítva.

plébánia-hivatalok és iskolák részére
szükséges mindenféle

HIVATALOS NYOMTATVÁNYT

melyek tetszés szerint fűzve vagy
bekötve szállíthatnak. Hivatalos le-
vélpapírok és borítékok, okmánybori-
tékok mindenféle alakban és színben.
Egy és négyvonalas csinos vizsgala-
pok, tet- és zászlóirattal mennyi-
legben. — Kaphatók a legjobb minőségű fehér
íródal, ugyancsak fogalmazópapírok.

Postai megrendelések azonnal elintéztetnek

Telefon 61

Veszprém

Telefon 61